

ගෙදරදොරේ වියහියදම් සකසුරුවම් කිරීම ඔබේ වගකීමයි!

පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් නිලධාරීන් කලාණි විදේවර්ධන මහත්මිය විසිනි.

නිවසේ වියහියදම් ක්‍රමවත් කර ගැනීමෙන්, පවුලේ ආර්ථිකය යහපත් වනු ඇත. සමබර ආර්ථිකයක් පවුලෙහි ඇති කර නොගත හොත්, පවුල් ජීවිතය නිරස වෙයි. අඩි දඹර බහුල වෙයි. දික්කසාද වැඩි වෙයි. ලැබෙන අදායමට ගැලපෙන අයුරින් වියහියදම් පාලනය කිරීමෙන්, ක්‍රමවත් කර ගැනීමෙන් යහපත් පවුල් ජීවිතයක් ගත කිරීමට හැකි වනු ඇත.

නිවසේ වියහියදම් ක්‍රමවත් කිරීම

දැනට වසර ගණනාවකට පෙරදීට වඩා ආහාර, වාසස්ථාන, ඇඳුම්' ගමනා ගමනය සහ වෙනත් දෑ බොහෝ සෙයින් මිළ ඉහළ නැග තිබේ. එහෙත් මේ සියළු දෑ අපට අත්‍යාවශ්‍යයි. පවුලක අවශ්‍යතාවයන් වන ආහාර, වාසස්ථාන, ඇඳුම් සහ ගමනා ගමනයට වැයවන මුදල ඉහල නැගීම නිසා පවුලේ ආදායම අනුව පවුලේ අයවැය නඩත්තු කර ගැනීමට අපහසුතාවයක් ඇති වී තිබේ. බොහෝ විට පවුලක අවශ්‍යතාවන් ඇස්තමේන්තු කළ විට, ඒවා මුද්‍රාණය කර ගැනීමට අවශ්‍ය වියහියදම් ගණනය කළ විට, එය පවුලේ ආදායම ඉක්වො යන බවක් පෙනේ. මෙය බොහෝ පවුල් වලට බලගතු ප්‍රශ්නයක් වී ඇත.

ආහාරවල මිළ එදිනෙදා ඉහළ යන්නේ නම්, අපේ ආහාරවල තත්වය දියුණු කිරීම අපහසු ය. බොහෝ පවුල්, නඩත්තු කිරීමේ අපහසුතාවය නිසා ආහාරවලට වැය වන මුදල් අඩු කිරීමට යත්න දරති. මෙයින් සිදුවන්නේ ඔවුන් අඩුවෙන් ආහාර ගැනීම හෝ බාල වර්ගයේ ආහාර ගැනීම යි. අපේ ශරීර වලට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයේ ආහාර නොලැබෙන්නේ නම් එය අපේ සෞඛ්‍යයට අහිතකර ය. පුද්ගලයෙක් නියම සෞඛ්‍යයෙන් පසු නොවන විට, ඔහුගෙන් සමාජයට ප්‍රමාණවත් සේවාවක්ද සිදු නොවේ.

නිවාස වල කුලිය, තම ආදායම අනුව ගෙවා ගැනීමට අපහසු වූ විට, කුලිය අඩු පහසුකම්

වලින් අඩු තම රාජකාරී ප්‍රදේශයෙන් බැහැර කුඩා ගෙවල් වල වාසය කිරීමට මිනිසුන් පෙළඹෙති. එයින් ගමනා ගමනයට වැඩි කාලයක් ගත වන අතර, ඔවුන් ගේ ශරීර ශක්තියෙන් වැඩි කොටසක් ද ඒ සඳහා වැය වෙයි.

මේ අනුව මිනිසුන් සමබර ආහාර වෙලක් ලබා ගෙන සෞඛ්‍ය තත්වය හා ජීවන තත්වය දියුණු කර ගන්නේ කෙසේද? එලෙස ජීවත් වීමට නම් නිවසේ වියහියදම් ක්‍රමවත් කර ගත යුතු යි. පවුල්වලට වියදම් කළ හැකි මුදල් සීමාවක් යටතේ යහපත් පවුල් ජීවිතයක් ගත කිරීමට හැකි වන පරිදි අය වැය සකස් කිරීමත් වියදම් පාලනය කිරීමත් අවශ්‍ය වෙයි.

පවුලක අය වැය යනු කුමක් ද?

පවුලක අය වැය සකස් කිරීමේ අරමුණ වනුයේ යහපත් ජීවන තත්වයක් ලබා ගැනීමය. පහත දැක්වෙන කරුණු මෙහිලා වැදගත්වේ.

1. අධික වියදම් වලක්වා ලීම - වියදම් මනාව සැලසුම් කිරීමෙන්,
2. නාස්තිය වලක්වා ලීම - අවශ්‍ය ප්‍රමාණයෙන් පමණක් මිලයට ගැනීමෙන්,
3. පවුලේ ආර්ථික ස්ථිරතාවයක් ඇති කර ගැනීම.
4. සකසුරුවම් පුහුණු කිරීම, සහ ඉතිරි කිරීම පුහුණු කිරීම.

පවුලක අය වැය සකස් කිරීමේ දී පවුලේ සෑම සාමාජිකයෙකු ගේ ම අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලන ආකාරයට සකස් විය යුතු යි. එහෙයින් පවුලක අය වැය සකස් කිරීමේ කාර්යයට ස්වමි පුරුෂයා, භාර්යාව සහ වැඩිහිටි සාමාජිකයන් සහභාගී විය යුතු යි. ආහාර

පිළිබඳ වැය වීම තීරණය කිරීමේ හොඳම පුද්ගලයා භාර්යාව විය හැක. ගමන් බිමන් සඳහා යන වියදම්, ගෙවල්, කුලී, නිවාස අළුත්වැඩියා කිරීම ආදියට යන වියදම් තීරණය කිරීම ස්වාමී පුරුෂයා විසින් කළ හැක. සෑම වැඩිහිටි සාමාජිකයෙකුගේම අවශ්‍යතාවයන් ඒවාට යන වියහියදම් ද සලකා බැලිය යුතු යි. අවබෝධය කින් යුක්ත අයවරුන් නම් අය වැය සකස් කිරීමේ දී ඒ අය ද සහභාගී කරවා ගැනීම සුදුසුය. එවිට ඔවුන්ටද සහභාගිත්වය පිළිබඳ හැඟීමක් ලැබෙන අතර, කිසියම් දැනුමක් ද ලබා ගනියි.

අය වැය සකස් කිරීමේ දී එය පවත්වා ගෙන යාමේ වගකීම ද පවුලේ සාමාජිකයන් අතර බෙදා ගත හැකිය. ආහාර වර්ග මිළ දී ගැනීමේ වගකීම භාර්යාවටත්, ගෙවල් කුලී ගෙවීම, රක්ෂණ වාරික ගෙවීම, ගමන් බිමන් වියදම් පාලනය කිරීම ස්වාමී පුරුෂයාටත් පැවරිය හැක. වැඩිහිටි සාමාජිකයන් පවුලේ සිටි නම්, ඒ අයටත් යම් යම් වගකීම් පැවරිය හැකිය. එවිට අය වැය සකස් කිරීමත් පවත්වා ගෙන යාමත් පිළිබඳ වගකීම එක් අයෙකු වෙත නොපැවරේ.

අය වැය සකස් කරන්නේ කෙසේද?

පවුලක අයවැයක් සකස් කිරීමේ දී එය මෙසේ විය යුතු යයි ස්ථීර නිගමනයකට එළඹිය නොහැකිය. එය එක් පවුලකින් පවුලකට

වෙනස් වීමට පුළුවන. පවුලක් යනු අද්විතීය පුද්ගල ඒකකයකි. එක් එක් පවුල්වල ප්‍රමුඛතා විවිධතාවයකින් යුක්ත ය. නිදසුනක් වශයෙන් රු. 500.00 ක් උපයන පවුල් දෙකක් ගනිමු. එක් පවුලක සේවයෙහි නිරත වූ දෙදෙනෙක් රු. 500.00 ක් උපයන අතර, අනෙක් පවුලේ සේවයේ නිරත වූ නිදෙනෙක් රු. 500.00 ක් උපයයි. එවිට එකම මුදල් ප්‍රමාණයක් වුව ද පළමු වෙනි පවුලට නඩත්තු කිරීමට සිදු වන්නේ දෙදෙනෙකි. දෙවන පවුලට නඩත්තු කිරීමට සිදු වන්නේ නිදෙනෙකි. එවිට ඔවුන් ගේ අය වැය සකස් කිරීම එකිනෙකට සමාන වන්නේ නැත. තවත් විටෙක එකම ආදායමක් ලබන පවුල් දෙකක් ගෙවල් කුලී ගෙවීමේ දී වෙනසක් ඇතිව ජීවත් වන විට නිදසුනක් වශයෙන් එක් පවුලක් රු. 200.00 ක් ගෙවල් කුලී වශයෙන් ගෙවන අතර, අනෙක් පවුල ගෙවල් කුලී වශයෙන් රු. 350 00 ක් ගෙවන්නේ නම්, එවිට ද අනෙකුත් කටයුතු සඳහා වැය කිරීමට සිදු වන මුදලේ වෙනසක් ඇති වෙයි.

පවුලක අය වැය කරනු කිහිපයක් මත රඳා පවතී. පවුලේ ආදායම් ප්‍රමාණය, පවුලේ ප්‍රමාණය, පවුලේ සාමාජිකයන් ගේ වයස්වල වෙනස, ආහාර ගැනීමේ පුරුදු සෞඛ්‍ය තත්වය, පාසැල් යන ළමයින් ගේ සංඛ්‍යාව ආදිය මින් සමහරකි. සෑම පවුලක් ම තම ආදායම යොද වන්නේ විවිධාකාරවය. පවුලක අය වැය පවුලෙන් පවුලට වෙනස් වෙයි. මේ නිසා කිසියම් පවුලක අයවැයක් සකස් කිරීමේ දී දිය හැක්කේ උපදෙස් පමණකි.

අය වැය උපදෙස්

1. සාමාන්‍යයෙන් මාසික වෙනන ලබන පවුල්වල අය වැය මාසිකව එනම් මෙම වැටුප් දවසේ සිට ඊළඟ වැටුප් දිනය දක්වා වශයෙන් පිළියෙළ කරගත හැකිය.
2. පවුලක නියම ආදායම සටහන් කර ගත යුතු යි. සියළුම අඩු කිරීම්, එනම් ගෙවල් කුලී, රක්ෂණ වාරික, බැංකු ණය, අර්ථ සාධක අරමුදල් වැනි ගෙවීම් කලායින් පසු ඉතිරි වන මුදල් ප්‍රමාණය ගණන්ගත යුතු යි. ලැබෙන ආදායම සැහෙන මුදලක් වශයෙන් පෙනෙනු ද සියළු අඩු කිරීම් වලින් පසු ඇත්ත වශයෙන් ම වියදම් කළ

මාසික අවශ්‍යතා ලැයිස්තුව

ආහාර	අවශ්‍ය ප්‍රමාණය	ඇස්තමේන්තු කළ මිල	නිවසට අවශ්‍ය දේ	අවශ්‍ය ප්‍රමාණය	ඇස්තමේන්තු කළ මිල	පෞද්ගලික අවශ්‍ය දෑ
සහල්			රෙදි සේදීමේ සබන්			සබන්
පරිප්පු			රෙදි වර්ග			දන් බෙහෙත්
අල			කුඩා			ගැමිපෙට්
දුණු			පුටු කවර			පවුඩර්
ඵලවඵ			බෙහෙත් වර්ග			පනා
තේ						ක්‍රීම් වර්ග
සීනි						
ලුණු						
කිරි පිටි						
මස්						
මාළු						
කරවල						

මෙවැනි ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කර ගත් විට, මාසයකට වරක් ඔබේ සාප්පු යාම, කාර්යක්ෂම වත් කඩිනම්වත් කිරීමට හැකිවනු ඇත. සාප්පු ගොස් ආපසු පැමිණිවිට බිල්පත් වල ගණන් එකතු කර ගිය වියදම්, අදාළ තීරුවල සටහන් කිරීමට පුළුවන. මෙය නියැදියක් පමණකි. ඔබේ අවශ්‍යතාවය අනුව ඔබේ ලැයිස්තුව පිළියෙල කරගත හැකිය. එය මාසිකව හෝ සතියක් පාසා හෝ පිළියෙල කරගත හැකිය.

- හැකි ප්‍රමාණය ඉතා සුළු මුදලක් වීමට ඉඩ තිබේ. එබැවින් නියම පැහැදිලි ආදායම සැලකිල්ලට ගත යුතු යි.
3. නියම මුදල සටහන් කර ගත් පසු, එම මුදලින් ඉටු කර ගැනීමට තිබෙන කාර්යයන් වෙත වෙනම ගොනු කර ගත යුතු යි. නිදසුනක් වශයෙන් ආහාර, ගෙදර වියඟියදම්, පෞද්ගලික වියඟියදම්, ආදී වශයෙන්ය.
4. ස්ථිර වශයෙන්ම කළයුතු වියදම් වෙනම සටහන් කර ගත යුතු ය. උදා: ගෙවල් කුලී, පාසල් ගාස්තු, විදුලි බල.
5. මාසයකට වරක් මිල දී ගත හැකි ආහාර ද්‍රව්‍ය වන ධාන්‍ය වර්ග, හාල් පොල්, තේ,

- සීනි, අල ලුණු වැනි දෑ ලැයිස්තුවක් වශයෙන් පිළියෙල කළයුතු යි. මිල දී ගත යුතු ප්‍රමාණයන්, යන වියදම් ද ඇස්තමේන්තු කළ යුතු යි.
6. සනීපාරක්ෂාව සඳහා මිල දී ගත යුතු දෑ: සබන්, දන් බෙහෙත්, පියරු වර්ග, රෙදි සෝදන සබන් වර්ග, ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කළයුතු යි. මෙම සියළුම මාසයකට වරක් මිල දී ගත හැකි යි. අවශ්‍ය ප්‍රමාණය තීරණය කර යන වියදම් ද ඇස්තමේන්තු කළ හැකිය.
7. නිවසට අවශ්‍ය තවත් දේවල් ඇත්නම් ඒවා ද වෙනම ලැයිස්තුවක් වශයෙන් සකස් කර, යන වියදම් සටහන් කර ගත යුතු යි.

8. දිනපතා මිල දී ගත යුතු අළුත් ආහාර වන මස්, මාළු, එළවළු, පළතුරු, කිරි, පාන් ආදිය පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් වශයෙන් සකස් කළ යුතු යි. එය දිනපතා වියදම් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කළ යුතු යි. ඔබට ශීතකරණයක් තිබේ නම්, පාන් හැර අන් දේවල් සති පතා මිලයට ගත හැකිය. එවිට එය සතිපතා යන වියදම් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කිරීමට පුළුවන.
9. මාස දෙකකට වරක් හෝ මාස තුනකට වරක් හෝ ගෙවිය යුතු යම්කිසි මුදලක් ඇත්නම්, නිදසුනක් වශයෙන් රක්ෂණ වාරික ආදිය ද මාසික අයවැයට ඇතුළත් විය යුතු යි. නිදසුනක් වශයෙන් ඔබේ රක්ෂණ වාරිකය වසරකට රු. 592.80 ක් වන්නේ නම් එය මාස හතරකට වරක් රු. 123.00 ක් බැගින් ගෙවිය යුතු නම්, මාසිකව ඒ සඳහා රු. 41.00 ක් වෙන් කළ යුතු යි. එවිට මාස තුන අවසානයේ ඔබ ගෙවිය යුතු මුදල ඔබට ඉතිරිව ජෛනු ඇත. එය අමුතු වියදමක් නොවනු ඇත.
10. සෑම අයවැයකම 'ඉතිරි කිරීම' සඳහා වෙන් කිරීමක් සඳහන් කළ යුතු ය. අය වැය සකස් කළායින් පසු, තමාට කෙතෙක්

ඉතිරි කර ගත හැකි දැයි පරීක්ෂාකාරී වන්න. එය ඉතා සුළු මුදලක් වුවත් කම නැත. සුළු ඉතිරි කිරීමක් වුව ද කලක දී විශාල මුදලක් වනු ඇත.

මතකයේ තබාගත යුතු දෑ

- අ. නිවාස කුලී, පාසැල් ගාස්තු වැනි ස්ථිර ගෙවීම් පිළිබඳව වියදමේ වෙනසක් කිරීම අපහසු ය. ආහාර සහ වෙනත් පෞද්ගලික වියදම් වල යම් යම් වෙනස්කම් ඇති කර ගැනීමට හැකියාවන් ඇත.
- ආ. මාසික වියදම් ඇස්තමේන්තු කර එකතු කළ විට එය මාසික ආදායමට සමාන හෝ අඩු විය යුතු ය. එසේ නැතහොත් වියදම් ආදායම් ඉක්මවා ගොස් තිබේ නම්, වියදම් කපා හැර එය සකස් කර ගත යුතු යි.
- ඇ. තම අය වැය සකස් කිරීමේ දී නිවාඩු කාලයේ යන ගමන්, විනෝද ගමන්, පවුලේ උත්සව ආදී කටයුතු වලට යන වියදම් ද සලකා බැලිය යුතු ය.

අය වැය නියැදියක්.

රු. 600.00 ක ආදායමක් ලබන, පාසැල් යන ළමයින් දෙදෙනෙකු සිටින සාමාජිකයින් 04 දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලක අය වැය නියැදියක් වශයෙන් දක්වමි.

වියදම් වන ඒකක	වියදමේ සියයට ගණන	නියම මුදල
ආහාර	50%	රු. 300.00
පෞද්ගලික වියදම්	11%	රු. 66.00
ගෙවල් කුලී	12%	රු. 72.00
නිවාස කටයුතු	10%	රු. 60.00
වෙනත් අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය, ගමනාගමන උත්සව ආදිය	12%	රු. 72.00
ස්වේච්ඡා ඉතිරි කිරීම	5%	රු. 30.00
එකතුව	100%	රු. 600.00